

власності, що задовольняють спільні потреби територіальних громад; з позиції загальносистемних законів для виконання основних функцій такі суб'єкти системи місцевого самоврядування, як районні та обласні ради потребують здійснення управлінських функцій, тобто функціонування власних виконавчо-організаційних структур у межах системи; наявні складові механізми реалізації компетенційної функції щодо здійснення управління об'єктами спільної власності громад не мають достатніх структурно-функціональних засобів для її здійснення, а спільний інструмент у механізмах реалізації основних функцій районних рад та місцевих районних адміністраціях породжує недосконалість системи управління адміністративним районом. Низька ефективність та дієвість системи управління на місцевому та обласному рівнях обумовлюється надмірною централізацією влади, що спричиняє політичне та економічне двовладдя на регіональному рівні. Пропонуються різні шляхи реформування моделі організації влади на місцях. Так, подальший розвиток інституту народовладдя пов'язують з подальшою децентралізацією влади [1-2]. Для цього на базовому рівні (сільські, селищні, міські ради) перш за все пропонується усунути невизначеність щодо територіальної основи місцевого самоврядування - вирішення питання про юрисдикцію територій за межами поселень та закріпити положення щодо фінансової самостійності місцевого бюджету.

На регіональному рівні самоврядування (район, область) пропонується ліквідувати обмеженість діяльності районних та обласних рад, шляхом створення відповідних виконавчих органів, оскільки на законодавчому рівні передбачено можливість створення лише виконавчого апарату районної та обласної ради, який, у свою чергу, не виконує управлінські функції, а обмежується організаційним, правовим та інформаційно-аналітичним забезпеченням діяльності відповідних рад. Оптимізацію організаційної основи регіонального управління пропонується здійснювати в таких напрямках: чітке розмежування повноважень на законодавчому рівні між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади та оптимізації взаємодії між ними; створення необхідних фінансових, організаційно-правових умов для належного виконання функцій органами місцевого самоврядування; запровадження дієвого механізму участі місцевих органів влади в процесі розробок рішень щодо регіональних проблем на державному рівні. Проблему узгодженості державних і місцевих інтересів пропонується вирішувати на трьох рівнях: змістовному, територіальному та інституціональному. Останній рівень передбачає необхідність

гармонійного розподілу повноважень щодо розробки та впровадження державної регіональної політики; створення відповідних інституцій, які б найбільш ефективно сприяли саморозвитку певної території; розробку дієвих механізмів співпраці між суб'єктами державної регіональної політики.

Як окремий напрям удосконалення діяльності органів місцевого самоврядування регіонального рівня, пропонується формування функціонально-організаційних умов для здійснення компетенційних функцій та нових завдань, обумовлених об'єктивними потребами запровадження засад стійкого розвитку відповідних територій. Це потребує юридичного закріплення структурно-функціональних засобів реалізації основних функцій районних та обласних рад відповідно до визначених завдань: у функціональному аспекті - чіткого регламентування компетенції (предметів відання та повноважень); у структурно-функціональному — формування внутрішньоорганізаційних структур для здійснення управлінських (виконавчих) функцій, у тому числі нових, які б забезпечували формування інформаційного ресурсу як додаткового інструменту для підготовки обґрунтованих рішень.

Євгенія ВАЛЬЧУК

слухачка магістратури за спеціальністю
«Державна служба»

(науковий керівник: д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту
та публічного управління Монастирський Г.Л.)

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОРГАНІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ПРОЦЕСІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Щоб вдосконалити організаційні форми управлінської діяльності в роботі органів місцевого самоврядування, треба впровадити ті заходи, за допомогою яких можна досягнути того рівня, який диктується умовами сьогодення. Удосконалення організаційних форм управлінської діяльності необхідно проводити за рахунок їх спрощення.

Результатом будь-якого засідання повинно бути прийняття рішення, так як витрачався час працівників на виклик людей і учасники засідання затратили свій час. Необхідно використовувати сучасну техніку, програмні методи управлінської діяльності, покращити інформаційне забезпечення – провести повну комп'ютеризацію органу

місцевого самоврядування.

Доцільно ввести посаду менеджера-фахівця в галузі управління щодо вдосконалення організаційних форм управлінської діяльності, в обов'язки якого входило б вивчення, узагальнення та впровадження в повсякденну роботу органів місцевого самоврядування передових форм і методів організації роботи; вивчення, узагальнення і підготовки обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення організаційних форм, службової діяльності; підготовки змістовних матеріалів та пропозицій, на підставі яких можливе прийняття ефективних нормативних актів з боку органів місцевого самоврядування.

Треба забезпечити органи місцевого самоврядування дійсно відповідальними, надійними, ініціативними, професійно грамотними спеціалістами, які повинні забезпечити прохідність тих рішень, які виникатимуть у власному апараті, спроможні ефективно виконувати покладені на них завдання, тобто втілювати в життя волю держави у відповідно тих формах, які будуть тільки покращувати становище тих, кому вони будуть адресовані.

Можлива також і перепідготовка державних службовців, які зараз знаходяться на посадах, з метою підвищити їхній рівень. Можливе також залучення на договірній основі провідних українських фахівців до вдосконалення роботи з формами державного управління. Треба створити необхідні умови для проведення засідань постійних комісій. Забезпечити більше приміщення для проведення сесій місцевої ради.

Для вивчення питань, розробки проектів рішень ради створювати підготовчі комісії і робочі групи з залученням представників громадськості, вчених і спеціалістів.

Життя вимагає формування такої управлінської системи на місцях, яка б відповідала потребам та запитам людей. Тому актуальним є запровадження нових підходів до розвитку персоналу органів місцевого самоврядування, зміна ставлення до населення як до головного замовника послуг, а найважливіший чинник – рівень його задоволеності. Практика вимагає більш системного і наукового підходу до вирішення питань прозорості процесів прийняття рішень, спрощення дозвільно-погоджувальних процедур, оптимізації умов надання інформаційних, консультаційних та адміністративних послуг. Тому виникає необхідність впровадження у виконавчому комітеті ради системи управління якістю на основі міжнародного стандарту ISO 9001:2000. Необхідно провести роботу з візуалізації – у приміщеннях виконкому розмістити інформаційні стенди та вказівники, на робочих місцях встановити таблички з

прізвищами та посадами службовців, бейджиками з відповідними даними потрібно носити на одязі.

Постійне вдосконалення організації діяльності рад обумовлюється тими повноваженнями, які згідно з чинним законодавством має здійснювати кожна рада, та реаліями відповідного етапу розвитку країни, необхідністю розв'язання повсякденних проблем конкретного регіону, населеного пункту.

Щоб забезпечити нормальну оперативну діяльність, місцева рада повинна внести до свого регламенту і положення про постійні комісії, перелік заходів, які б забезпечували їх депутатам можливість отримувати відомості про діяльність структур виконавчої влади, установ, організацій, громадських організацій, необхідних для аналізу діяльності і контролю за виконанням бюджету і рішень ради. Ми пропонуємо до переліку таких заходів включити: участь у підготовці та роботі сесії ради; участь у підготовці питань на засіданнях виконкому.

Для впровадження інноваційних механізмів, на нашу думку, рада може внести спеціальні норми до регламенту. Наприклад, "Постійна комісія ради: розробляє пропозиції і готує їх до розгляду радою; узагальнює та систематизує пропозиції громадян, установ та організацій щодо поліпшення діяльності ради; публікує у місцевій пресі проекти заходів та звертається до установ і організацій, громадян та їх об'єднань з пропозицією висловити свою думку; подає раді пропозиції щодо винесення питань на обговорення громадськості самоврядної території.

Запропоновані організаційні заходи можливо реалізувати в рамках діючого нормативно-правового поля, без використання значних фінансових ресурсів. Вони, великою мірою, забезпечуватимуть владність і структурованість управлінської діяльності місцевого самоврядування. Трансформація представницького органу з такого, що схвалює, в орган, що вирішує, є передумовою подолання ефекту владно-правового вакууму, в якому опинилися поселення: органи місцевого самоврядування не забезпечують регулювання економічних і соціальних процесів в муніципальному утворенні, внаслідок ресурсної слабкості та організаційно-функціональної бездіяльності.

Врахування запропонованих організаційно-функціональних шляхів підвищення ефективності управлінської діяльності органів місцевого самоврядування сприятиме зростанню відносного значення інтегрального індексу задоволеності жителів якістю громадських послуг, що є основним критерієм дієвості представницької влади. Позитивний ефект від практичного впровадження інноваційних організаційних форм

управлінської діяльності можна отримати лише за умови дотримання принципів комплексності, системності, адекватності управлінської діяльності органів місцевого самоврядування.

Олександр ГРУШИЦЬКИЙ

слухач магістратури за спеціальністю
«Державна служба»

(науковий керівник: д.е.н., проф., професор кафедри менеджменту
та публічного управління Желюк Т.Л.)

МОДЕРНІЗАЦІЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Теоретичне осмислення економічного змісту і особливостей фіскальної політики є необхідним завданням сучасної економічної науки. В Україні існує об'єктивна потреба практичної модернізації бюджетної та податкової політик як інструментів реалізації економічної політики держави в будь-якій галузі суспільної діяльності. Специфіка сучасної фіскальної політики України полягає в тому, що її модернізація відбувається у складних кризових умовах. У такі періоди часто виникає спокуса централізувати економічну і політичну влади. В умовах унітарної бюджетної системи центральний уряд має менше обмежень у проведенні жорсткої політики фінансової стабілізації. Високий ступінь політизації і непередбачуваність бюджетних відносин негативно позначаються на стані бюджетної системи України.

Тому все частіше на перший план виходять питання аналізу регіонального податкового потенціалу та модернізації інструментарію регіональної фіскальної політики.

В галузі податкової політики необхідно завершити розробку та прийняти Податковий кодекс, після чого необхідно накласти мораторій на зміни податкового законодавства протягом наступних 5 років або запровадити норму про те, що рішення щодо будь-яких змін податків приймаються конституційною більшістю. В галузі оподаткування варто провести чітке розмежування між корпоративними податками (податки, які сплачує підприємство) та податками та нарахуваннями на доходи фізичних осіб (найманих працівників). Необхідно поступово запровадити перехід на персональну сплату податків на доходи та сплату соціальних внесків (нарахувань) тими, хто їх (відповідні доходи) отримує. Потрібно також поступово розширювати базу оподаткування шляхом

запровадження нових податків (податок на майно), знижувати оподаткування фонду оплати праці та знижувати в середньостроковій перспективі ставки основних бюджетоутворюючих податків. Країна потребує також якісного оновлення сучасної системи фінансового планування, яка сьогодні характеризується в тому числі відсутністю зв'язку між макроекономічними оцінками в цілому та прогнозними оцінками по галузям економіки. Встановлення показників податкових надходжень на основі минулорічних цифр є архаїчною практикою, яку треба змінювати. Варто також відзначити, що ефективна податкова (як і бюджетна) політика в цілому неможлива без налагодження ефективної координації між усіма державними структурами, які тією чи іншою мірою стосуються цих проблем. Мова йде про Державну податкову адміністрацію, Державну митну службу України, Національний банк України, Міністерство фінансів, Державне казначейство, Службу безпеки України, Державну комісію з цінних паперів та фондового ринку, Держфінмоніторинг, Державну комісію з фінансових послуг.

Фіскальна політика в Україні на регіональному рівні потребує стратегічної розбудови, тобто, з одного боку, виходячи із загальнодержавних інтересів, повинна здійснюватися чітко відпрацьована в законодавчому плані практична діяльність держави в усіх регіонах, а з іншого – кожен регіон має право проводити соціально-економічну політику з урахуванням своїх внутрішніх інтересів, виходячи з потреби реалізації тих чи інших місцевих цілей і завдань, наявності відповідних регіональних ресурсів. Тому оптимальне поєднання діяльності держави й окремих адміністративно-територіальних одиниць, забезпечить вирівнювання рівнів економічного розвитку регіонів, зростання ефективності територіального поділу праці, раціональне використання ресурсів, їх ефективну регіональну інтеграцію та активну участь у зовнішніх ринках.